

SLOVENSKI NAROD

Jutranja izdaja v Ljubljani:

vse leto	K 12—
pol leta	" 6—
četrt leta	" 3—
na mesec	" 1-10

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.
Uredništvo: Knafljeva ulica št. 5, (v pritličju levo), telefon št. 34.

Izhaja vsak dan zjutraj.

Posamezna številka 4 vinarje.

Inserati: 65 mm široka petit vrsta 14 vin. Pri večkratni inserciji po dogovoru.
Na pismena naročila brez istodobne vposlatve naročnine se ne ozira.

Jutranja izdaja po pošti za Avstro-Ogrsko:

vse leto	K 18—
pol leta	" 9—
četrt leta	" 4-50
na mesec	" 1-60

Za inozemstvo celo leto " 28—
Upravništvo: Knafljeva ulica 5, (spodaj, dvorišče levo), telefon št. 85.

Najnovejše vesti — Brzobjavna in telefonska poročila „Slov. Narodu“.

Štajerski deželni zbor zaključen.

B. — Gradec, 4. oktobra. Namestništvo je naznanilo večeraj, da je vsled najvišjega ukaza prvo zasedanje 10. legislativne dobe štajerskega deželnega zbora z večerajšnjim dnem zaključeno.

B. — Gradec, 4. oktobra. Z ozirom na zaključitev prve seje štajerskega deželnega zbora, je izdala zveza nemških nacionalnih poslancev v štajerskem deželnem zboru komunikacije, v katerem zatrjuje, da so nemško-nacionalni poslanci resno stremili za tem, da bi se dosegla delozmožnost štajerskega deželnega zbora. — Komunikacije nadalje poudarja, da so nemško - nacionalni poslanci dali Slovence možnost, najti izhod iz za slovenske poslance same in njih volilce jako škodljivega položaja. Mesto pa, da bi Slovenci to prilagodnost porabili, so prišli z novimi zahtevami, o katerih so sami morali vedeti, da so naravnost nesprejemljive. Iz tega sklepajo nemško - nacionalni poslanci, da je slovenskim poslancem obstrukcija samo namen, ker baje hočejo slovenski poslanci vsako urejeno gospodarstvo v štajerskem deželnem zboru onemogočiti in onemogočiti razvoj zelene dežele. Proti temu pa so se morali nemško-nacionalni poslanci postaviti in pri tem stremeljenju slovenskih poslancev je zamaš govoriti o kaki stvarni stvari, ker bi itak ne bila definitivna. — Zlasti bi bila delozmožnost deželnega zbora, ako bi se ta tudi dosegla, samo za kratek čas in slov. poslanci bi jo tudi v bodočnosti vedno uporabljali kot izsiljevalno sredstvo za njihove zahteve. K temu pa nemško - nacionalni poslanci nikakor in pod nobenim pogojem ne morejo privoliti. Komunikacije se končno obrača tudi proti postopanju krščansko - socialnih poslancev.

Gališki deželni zbor.

G. — Lvov, 4. oktobra. V večerajšnji seji gališkega deželnega zbora je postavil poslanec Stapinski nujni predlog, s katerim se vlada pozivlja, da naj ne dovoli uvoza mesa ali živine iz tujih držav v takem obsegu, ki bi presegal v posameznih pogodbah s tujimi državami določene višine. — Knez Czartoryski je postavil nato predlog, s katerim se pozivlja vlada, da naj ne bi dovolila uvoza argentinskega mesa v Avstrijo. — Posl. Sobolevski je postavil predlog, da naj se ustanove v vseh onih krajih, kjer doseže manjšinsko prebivalstvo 40% minoritetne šole. — Koncem seje se je spominjal deželni maršal grof Badeni cesarjevega godu.

Predarlberski deželni zbor.

G. — Bregenz, 4. oktobra. V predarlberskem deželnem zboru se je v večerajšnji seji spominjal deželni glavar cesarjevega godu. Nato je deželni zbor odklonil prošnjo za podporo nemškega Schulvereina z motivacijo, da je to društvo tudi politično. Temu

nasproti pa je dovolil deželni zbor klerikalnemu društvu »Ostmark« 400 K podpore.

Dalmatinski deželni zbor.

B. — Zader, 4. oktobra. Večera je se je slavnostno otvoril tukaj dalmatinski deželni zbor. Predsednik zbornice je naznanil delovni program in se nato v svojem govoru spominjal cesarjeve osemdesetletnice. Ko je predsednik govoril, so zapustili poslanci hrvaške stranke prava demonstrativno dvorano.

Českonemška sprava.

G. — Rodnice, 4. oktobra. V nedeljo se je tukaj vršila otvoritev novega mostu čez Labo in sicer v navzočnosti namestnika grofa Coudenhoveja, najvišjega dež. maršala princa Lobkowitza in praškega župana dr. Groša. Otvoritev tega mostu je politično zaradi tega važna, ker so pri tej priliki vsi trije navzoči zastopniki poudarjali pomen sprave med Čehi in Nemci. Ravno ta most veže namreč česko obrežje Labe z nemškim in zato so vsi trije govorniki poudarjali v svojih govorih, da naj bi bil ta most simbol srečne in plodnosne českonemške sprave.

Zborovanje češke nacionalnopolitične komisije.

G. — Praga, 4. oktobra. Danes popoldne se snide prvokrat nacionalnopolitična komisija k svoji prvi seji. V današnji seji se bo vršila generalna debata o celnem kompleksu vladnih predlog in varnostnih predlogov vseh strank. Generalna debata bo trpela nekaj sejnih dni, potem se izvoli specialen subkomite, ki bo nato poročal nacionalnopolitični komisiji. Odločitev, ali se faktično posreči česko-nemška sprava, bo padla koncem tega meseca in bo imela gotovo svoj velik vpliv na konstelacijo v parlamentu, katerega zasedanje se prične 4. novembra. Na obeh straneh, na češki in nemški, obstoja razpoloženje za stvarno in resno sporazumljenje v interesu države in češke dežele in ste obe stranki pripravljene h kompromisom.

Enoten klub čeških poslancev.

G. — Brno, 4. oktobra. Klub katoliškonarodnih poslancev je imel tu konferenco, v kateri se je izrekel za ustanovitev enotnega kluba čeških poslancev ter je na podlagi daljšega referata o že izdelanih statutih tega kluba odobril statute ter izrekel željo, da naj bi ta klub že v naprej določil delovni program češke delegacije za jesensko državnozbornsko zasedanje.

Seja kluba deželnih poslancev.

G. — Praga, 4. oktobra. Večera je imel klub čeških deželnih poslancev sejo, v kateri so se poslanci zedinili za skupno postopanje v današnji seji nacionalnopolitične komisije.

Demonstracije radi draginje mesa v Kladnu.

G. — Praga, 4. oktobra. Demonstracije radi draginje mesa v Kladnu so bile brez vsakih nemirov. V soboto pa je — kakor se sedaj poroča — prišlo do nekaterih izgrediv, v katerih smo že poročali, in do spopadov med demonstranti in žandarmerijo. V celem je bilo aretiranih 50 demonstrantov, dve do tri osebe pa so bile tudi z žandarmerijskimi bajoneti lahko ranjene.

Konferenca v železniškem ministru.

S. — Dunaj, 4. oktobra. Večera je se je vršila v železniškem ministru konferenca zastopnikov gospodarskih korporacij in trgovinskih ter obrtnih zbornic glede zvišanja lokalnega tovornega tarifa pri južni, železnici. Ljubljansko trgovinsko in obrtno zbornico je zastopal podpredsednik Pammer, goriško tajnik Visiag. Za južno železnico je bil navzoč ravnatelj dvorni svetnik Prosch. Železniški minister je obljubil, da bo vse pritožbe jako strogo preiskal in po možnosti odpravil vse nedostatke.

Odlikovanja izstavljalcev v lovski razstavi.

S. — Dunaj, 4. oktobra. Večera je so se razdelila odlikovanja razstavljalcev v mednarodni lavski razstavi. Bivši preparator kranjskega deželnega muzeja Ferdinand Schulz je bil odlikovan z bronasto kolajno trgovinske zbornice.

Napad na bukovinskega deželnega predsednika.

G. — Črnovice, 4. oktobra. V soboto se je peljal bukovinski deželni predsednik Bleyleben z avtomobilom v neko vas. Tam so ga napadli kmetje in bi bili razbili avtomobil in njegova, ako bi ne bila prihitela v zadnjem hipu policija, kateri se je posrečilo, napadalec prepoditi in jih aretirati.

Korumpiran mestni svet.

G. — Črnovice 4. oktobra. V tukajšnjem občinskem svetu je razkril ravnatelj stavbinskega mestnega urada veliko korupčno afero. Zlasti so kompromitirani mnogoštevilni občinski svetniki, češ, da so se dali pri oddaji mestnih del podkupiti in da so zlasti tudi pri oddaji mestnega posojila za več milijonov kron zasledovali svoje sebične interese.

Nemški državni tajnik na Dunaju.

F. — Dunaj, 4. oktobra. Nemški državni tajnik Kinderlen - Wächter se ustavi pri svojem povratku iz Bukarešte na Dunaju, ter bo imel z zunanjim ministrom grofom Aehrenthalom daljšo konferenco, ki se bo zlasti tikala zadeve turško - rumunske pogodbe.

Belgijska kraljeva dvojica na Dunaju.

F. — Dunaj, 4. oktobra. Snoči ob pol 6. se je pripeljala belgijska

kraljeva dvojica na Dunaj. Na kolo-dvoru je bila slavnostno sprejeta od cesarja in nadvojvode. Po sprejemu se je odpeljala v odprtem vozu v cesarski grad. Ob cestah, po katerih se je vozila, je tvorila mnogoštevilna množica špalir, ki je došle goste simpatično pozdravljala.

Finančni prokurator v Trstu umrl.

B. — Trst, 4. oktobra. Večera je po-noči je umrl tu finančni prokurator dr. Ivan Fabiani.

Vlom v trgovino.

B. — Budimpešta, 4. oktobra. Neznani vlomilci so vlomili v trgovino tukajšnjega trgovca Juwelierja ter ukradli menice za 50.000 K, zavarovalno polico za 50.000 K, 700 K gotovine, dragocenosti za 15.000 K in 200 zlatih denarja.

Aretacija Bolgarov in Grkov v Monastiru.

B. — Carigrad, 4. oktobra. Večera smo javili, da je bilo v Monastiru aretiranih in zaprtih 250, deloma odličnih Grkov in Bolgarov. Danes se poroča iz Monastira, da je bilo 30 Bolgarov in 4 Grki že spuščenih na svobodo. Ostali so še v zaporih.

Izvoliskij — ruski poslanik v Parizu.

B. — Petrograd, 4. oktobra. Uradni list objavlja carjevo lastno-ročno pismo, s katerim je dosedanji ruski minister zunanjih zadev Izvoliskij imenovan za ruskega poslanika v Parizu.

Srbskobolgarska zveza.

S. — Berlin, 4. oktobra. »Vossische Zeitung« poroča iz Belgrada, da se je srbski poslanik na carigradskem dvoru, ki je bil preje na enakem mestu v Bukareštu, Mihajlo Rastić povrnil iz Carigrada v Belgrad iz sicer čez Sofijo. V Sofiji je baje posredoval radi srbskobolgarske zveze z merodajnimi krogi. Kakor poroča »Vossische Zeitung«, je Srbija pripravljena skleniti tako pogodbo le pod pogojem, ako Bolgarska da Srbiji zadostno poročstvo, da Bolgarska ne bo delala ovir interesom Srbije v Macedoniji. — Če bi ne prišlo do te zveze in ne bi dala Bolgarska te garancije, potem se zveže Srbija z Rumunsko.

Avstrijsko vohunstvo v Srbiji.

F. — Belgrad, 4. oktobra. Avstrijski poslanik v Belgradu grof Forgach je interveniral pri srbskem zunanjem ministru radi številnih aretacij avstrijskih podanikov, ki so osumljeni radi vohunstva na korist Avstrije. Srbska vlada je vsled tega odredila takoj najstrožjo preiskavo, ter so bili izpuščeni na svobodo avstrijski Srb nadporočnik Rajaković, poročnik Marković, slušateljica medicine Ana Karanovićeva ter poštni uradnik Todorović.

Konec Avstrije?

Časi »veleizdaja« so nastopili v Avstro - Ogrski.

Odkar je naša monarhija anektirala Bosno in Hercegovino, ne more priti do toli ji potrebnega notranjega mira.

Kakor da bi imeli slabo vest, vidijo vladajoči krogi na vseh koncih in krajih strahove.

Najprvo so se pojavili ti strahovi na Hrvaškem in prišlo je do tragikomedije, ki je znana javnosti pod imenom »srbskega« »veleizdajniškega« procesa v Zagrebu.

Nekoliko kasneje je jelo strašiti na Češkem. Tu so obtožili češke narodne socijalce »veleizdaje« in protivojaske propagande.

Po enoletnem odmoru je prišla na vrsto Ljubljana, kjer se pravkar vrši preiskava radi »protivojasko propagande« proti vajeniški skupini razpuščene narodne delavske organizacije.

Te dni pa so poročali časopisi, da so prišli na sled tajni družbi v Krakovu, ki je imela »veleizdajniške« vezi z gotovimi krogi na ruskem Poljskem.

Ta vest je bila še takorekoč goraka, ko je došlo že drugo poročilo iz Dalmacije, da se tudi tam pripravlja »veleizdajniška« gonja.

Tu so vzeli na piko udeležence vseslovenskega kongresa in vseslovenskega zleta v Sofiji.

V Zadru vodi preiskavo vodja enotnega okrajnega glavarstva, namestniški svetnik Jerabek. Vse kaže na to, da preiskave ni pričel na svojo inicijativo, ker je vendarle nekoliko čudno, da bi se bil tega domislil šele tri mesece po sofijskih prireditvah.

Zato je povsem verjetna verzija, da se je preiskava uvedla na direktni ukaz dunajskih vladnih krogov in da je ta ukaz povzročilo poročilo avstro - ogrskega poslanika v Belgradu grofa Forgacha, ki je te dni bival na Dunaju ter baje poročal ministru zunanjih del grofu Aehrenthalu vse podrobnosti o slovanskih prireditvah, ki so bile meseca julija v Belgradu in Sofiji.

Kakšne so bile te podrobnosti, seveda ne more nihče vedeti; iz vladnega ukaza, naj se uvede preiskava proti dalmatinskim udeležencem na sofijskih slovanskih prireditvah pa se da sklepati, da je Forgachovo poročilo naslikalo julijske prireditve v Belgradu in Sofiji v precej črnih barvah ter izreklo na rovaš avstrijskih udeležencev dokaj obtežljivih besed.

Ker polaga preiskava v Zadru največjo važnost na to, da se dožene, kdo je bil na vseslovenskem kongresu v Sofiji, kaj se je na tem kongresu razpravljalo in s kom so avstrijski udeleženci kongresa občevali, bi se dalo sklepati, da je sofijski slovanski shod v očeh naše vlade bila prireditev, katere ost je bila naperjena

proti nikomer drugemu kakor proti Avstro - Ogrski.

Da je to domnevanje absolutno napačno, nam pač ni treba poudarjati, saj je o tem prepričan vsak pameten človek, ki je sledil časnikarskim poročilom o toku razprav na slovanskem kongresu.

Bob v steno metati pa bi značilo, ako bi se hotelo to dopovedati gotovim krogom, ki hočejo za vsako ceno proglasiti Slovence za četo nevarnih »zarotnikov« in »veleizdajnikov«.

Da, veleizdajnik, ta beseda je dandanes postala neke vrste adut v Avstriji, s katerim se hoče ustraševati in ukrotiti vse tiste elemente, ki nečejo svojega tilnika položiti na tla vsenemškega gospodstva.

V Zagrebu in Pragi, v Krakovu in Ljubljani, v Trstu in Zadru, povsod se z vno, ki bi služila v čast pač samo poštenu stvar, izsleduje hudodelce, zločince, ki »strežejo po življenju« naši ubogi Avstriji.

A glejte čudež, med temi »hudodelci« in zločinci ni najti Nemcev in ne Madžarov.

Torej sta ta dva naroda edina država vzdržujoča elementa, vsi drugi pa so destruktivni življi, ki delajo na pogubo staroslavne naše države!

Mi pa pravimo:

Ako bi bila le senca tega resničnega, kar si domišljajo gotovi krogi na Dunaju — ne vemo, ali v svoji zaslepnjenosti ali v svoji zlobnosti — potem bi sovragi avstro - ogrske monarhije že zdavnaj lahko z zadovoljstvom vzkliknili: Finis Austriae, Avstrija je bila!

Deželni zbor kranjski.

Na dnevnem redu seje, ki bo v sredo 5. t. m. ob 10. dopoldne so te le točke: Naznanila deželnozbornskega predsedstva. — Poročilo o delovanju kranjskega deželnega odbora za dobo od 1. januarja do konca decembra 1909. — Poročilo deželnega odbora o dovolitvi, da sme mestna občina ljubljanska ostanek že dovoljenega posojila v znesku 1.450.000 K najeti proti 4 1/2 % obrestovanju. — Poročilo deželnega odbora o dovolitvi, da mestna obč. ljub. najame za svojo zastavljalnico posojilo 200.00 K. Poročilo dež. odbora o dovolitvi pobiranja doklad v davčnih občinah Jasen in Vrbovo in v vaseh Vrbiča in Kuteževo v svrhu obrestovanja in amortizacije posojil za vodovode za celo amortizacijsko dobo. — Poročilo deželnega odbora, s katerim se predlaga računski sklep deželnega posojilnega zaklada za leto 1909. — Poročilo deželnega odbora, s katerim se predlaga računski sklep deželnoškolaškega zaklada za leto 1909. — Poročilo deželnega odbora, s katerim se predlaga računski sklepi bolnišnega, blaznišnega, porodičnega in najdeniškega zaklada za leto 1909. in razkazi imovin teh zakladov koncem 1.

1909. — Poročilo deželnega odbora, s katerim se predlaga računski sklep zaklada deželne prisilne delavnice za leto 1909. — Poročilo deželnega odbora, s katerim se predlaga računski sklep kranjskega učiteljskega pokojninskega zaklada za leto 1909. — Poročilo deželnega odbora, s katerim se predlaga računski sklep gledališkega zaklada za leto 1909. — Poročilo deželnega odbora, s katerim se predlaga računski sklep muzejskega zaklada za leto 1909. — Poročilo deželnega odbora, s katerim se predlaga računski sklep pokojninskega zaklada deželnih uslužbencev za leto 1909. — Poročilo deželnega odbora, s katerim se predlaga računski sklep normalnošolskega zaklada za leto 1909. — Poročilo deželnega odbora, s katerim se predlaga računski sklep zdravnikov za leto 1909. — Poročilo deželnega odbora, s katerim se predlaga računski sklepi ustanovnih zakladov za leto 1909. — Poročilo deželnega odbora, s katerim se predlaga računski sklep garancijskega zaklada Dolenjskih železnic za leto 1909. — Poročilo deželnega odbora, s katerim se predlaga računski sklepi grmskega zaklada za leto 1909. — Poročilo deželnega odbora, s katerim se predlaga računski sklep melioracijskega zaklada za l. 1909. — Poročilo deželnega odbora o prevzetju stroškov za cepljenje koz po državi. — Poročilo deželnega odbora o napravi regulacijskega načrta za mesto Idrija. — Poročilo deželnega odbora, s katerim se predlaga računski sklep deželnega zaklada za leto 1909. — Poročilo deželnega odbora, s katerim se predlaga računski sklep deželnega načrta zakona glede razveljavljanja nekaterih določb zakona z dne 25. februarja 1870., dež. zak. št. 11, o šolskem nadzorstvu za posamezne slučaje. — Poročilo deželnega odbora o dovolitvi pobiranja 100% ne doklade na vse direktne davke razen osebne dohodarine in plačarine za dobo 24 let za starovrtniški vodovod. — Poročilo deželnega odbora o odpravi mostnine na mostu čez Kulpo pri Brodu. — Poročilo deželnega odbora, s katerim se predlaga deželni proračun za leto 1911. — Poročilo deželnega odbora o načrtu zakona glede izpremembe občinskega volilnega reda za deželno stolno mesto Ljubljano. — Poročilo deželnega odbora glede ustanovitve posebnega zavarovalnega zaklada za deželna poslopja.

»Narodne« dame.

Snoči je bila v nemškem gledališču otvoritvena predstava. Te predstave so se seveda morale udeležiti nekatere dame, ki vsaj semtertja hočejo veljati za narodne. Dve taki »narodni« dami sta snoči s polnimi krili jadrali po Šelenburgovi ulici v nemško gledališče in še nekam ponosni sta bili, da jih svet vidi iti v nemško gledališče. Pa je še nekaj ljudi, ki

zagovarjajo take »narodne« dame. Pojte se solit. Bolje bi bilo, da bi danes ali jutri take »zavedne Slovenke« zjadrale v kazino, kamor jih vleče srce, kakor da delajo nečast in sramoto poštenim Slovenkam. Z dvoživkami, ki sodelujejo na narodnih slovenskih prireditvah, potem pa obiskujejo nemško gledališče, bo treba enkrat v slovenski družbi pošteno pomesti.

»Glasbena Matica«

opozarja svoje člane na izredni občni zbor, ki se vrši danes zvečer ob 8. v društveni dvorani.

Podoknica gosp. ravnatelju »Glasbene Matice« Franu Gerbicu.

Na predvečer 70. rojstnega dne prezasluzenega skladatelja in šolskega ravnatelja »Glasbene Matice« gosp. Frana Gerbica, priredi danes zvečer proti deveti uri pevski zbor »Glasbene Matice« slavljenca pred njegovim stanovanjem, na Turjaškem trgu, podoknico. Moški zbor »Glasbene Matice« zapoje tri izmed slavljenčevih najnovejših skladb: 1. »Slanca«. 2. »Vinska«. 3. »Lahko noč.«

Pravda radi zadete srečke.

V ponedeljek, dne 10. t. m. se bo vršila pred ljubljanskim deželnim sodiščem zanimiva obravnava radi zadete srečke. Stvar je ta-le: Pred ieti je kupil znani klerikalec Podlesnik srečko na obroke. Ker obrokovi ni točno plačeval, ga je dotična banka tožila po dr. Papežu. Ker Podlesnik obrokovi ni mogel plačati, se je mož zatekel k takratni krčmarici pri »Zlati kaplji« v Florijanski ulici gdč. M. L. ter ji ponudil srečko v nakup. Krčmarica je ponudbo sprejela, plačala Podlesniku, kolikor je za srečko zahteval, poplačala zaostale obroke in poravnala tudi tožbene stroške pri dr. Papežu. Vsega skupaj je plačala toliko, da bi ji Podlesnik moral še nekaj povrniti, kar je sicer tudi obljubil. Te obljube pa ni nikdar izpolnil. Nagajiva sreča pa je hotela, da je srečka, ki jo je krčmarica M. L. kupila od Podlesnika za dela dobitka v znesku 20.000 kron. Za to novico je seveda izvedel tudi Podlesnik. Kdo bi mogel opisati njegovo žalost in njegov obup vzpričo te novice. Takoj se je napotil h gospodični M. L. ter zahteval, naj mu izplača polovico dobitka v znesku 20.000 K. Da le-ta, ki je srečko pošteno kupila, o čudni zahtevi ni hotela ničesar slišati, se razume samo ob sebi. V dno duše užaljeni klerikalni možakar je šel nato k dr. Peganu, ki mu je sestavil tožbo proti gdč. M. L. za izročitev polovice dobljenega dobitka. O tej zanimivi pravdi bomo seveda svoječasno poročali.

Zurnalistična vest.

Gosp. Vinko Gabere nas prosi javiti, da ni z »Jutrom« v nobeni zvezi.

LISTEK.

Ljubezen in junaštva strahopetnega praporščaka.

Roman; spisal F. K. (Dalje.)

Mesec dni po tem dogodku je dobila Leonora pismo, pisano s tujo roko. To kratko pismo ji je naznanilo, da je Snój zapustil bolnico in se je odpeljal domov, ter da utegne v štirinajstih dneh biti v Ljubljani. Na koncu pisma je bilo očitno v naglici pripisano: Snój ni ozdravljen in morda nikoli več ne bo videl.

Leonora je vedela, da je pismo ravno toliko časa potovalo v Ljubljano, kakor Snój. Od tega trenutka ni več zapustila hiše, pač pa pošiljala služkinjo po dvakrat na dan na pošto vprašat, kdo se je pripeljal.

»Pojdi ga sama pričakovat,« ji je prigovarjala gospa Jerajeva. — »Hvaležen ti bo in raje ti bo verjel, da ga ljubiš.«

»Ne,« je rekla Leonora, »mislim, da se mi smili zaradi njegove slepote in tega mnenja nečem v njem obuditi.«

Naposled je Snój prišel. Vojak, ki je bil v vojni izgubil eno roko, ga

je vodil. Leonora ju je videla z okna in ustrašila se je, videč obvezo nad Snójevimi očmi. Kako onemogel in slab je bil. Ni bil še vajeen slep hoditi po svetu. Korakal je počasi s plaho previdnostjo in dasi ga je vojak držal za roko, je vendar neprestano s palico tipal zdaj na to, zdaj na drugo stran, kakor bi se bal, da kam zadene.

Tudi gospa Jerajeva ga je videla z okna in potem je zbežala iz sobe, ker ni hotela biti prisotna, ko stopi slepi Snój pred svojo nevesto.

Ko je Snój stopil v sobo, ko je Leonora iz bližine videla njegov razoran in razjeden obraz in črno obvezo nad njegovimi očmi, je plaho odstopila nekaj korakov.

Snoj je obstal pri vratih in skoro proseče je zaklical:

»Leonora, ljuba gospodična Leonora...«

Na ta klic je prihitela k njemu in mu dala roko.

»Pozdravljeni, gospod Snój,« je rekla tiho, »pričakovala sem Vas težko.«

Peljala ga je k zofi in se vsedla kraj njega. Snój jo je držal za roko in dolgo časa sta sedela molče drug poleg drugega.

»Ljuba Leonora,« je končno rekel Snój, »težko mi je povedati, kako mi je pri srcu. Ko ste mi pisali

tisto kratko, a tako pomembno pismo, ko ste mi naznanili, da hočete postati moja žena, tedaj pač niste vedeli, da pišete človeku, ki ga je zadela velika nesreča. Ko ste pisali svoje pismo, tedaj sem jaz ležal v bolnici in sem trpel telesne in duševne bolečine. Vaše pismo mi jih je olajšalo; kakor hladilo na pekoče rane, tako je vaše ljubo pisanje vplivalo name. Ali ob enem sem si tudi rekel: Ko bi Leonora vedela, kaj se mi je zgodilo, ko bi vedela, da morda oslepim za vedno, bi mi pač ne bila pisala tega pisma.«

Leonora se je nasmehnila. Kako malo jo je Snój poznal.

»Kar sem pisala, pri tem ostanem,« je rekla odločno. Ni mu hotela reči, da jo je prav usmiljenje privedlo do tega, da je hotela postati njegova žena, kajti ni mu hotela priznati, da je bil njen namen, na njem popraviti, kar je storila drugemu.

»Ne, Leonora, tako ne smete govoriti,« je dejal Snój. »Brezvestno bi bilo, če bi jaz sprejel tako žrtev. Ko sem Vam pisal, sem bil zdrav in Vi ste sprejeli mojo snubitev, mileč, da sem zdrav. A sedaj sem pohabljen. Morda celo oslepim za vedno... Vojaske zdravniki so sicer rekli, da še ni vse upanje izgubljeno, da morda še ozdravim. Toda vojaški zdravniki niso posebni strokovnjaki. In zato

Vam moram povedati, ljuba Leonora, da Vas smatram za popolnoma svobodno...«

»Ne, Snój,« ga je prekinila Leonora, »jaz sem Vaša nevesta in postanem Vaša žena, če ozdravite ali ne.«

Tako ljubo, tako mehko in toplo so zvenele te besede, da so Snója prevzela njegova čustva. Privil je Leonoro k sebi in jo poljubil na čelo.

»Kako te ljubim, ti zlato dekle...«

Pustila se je poljubovati in bila je ponosna, da je imela toliko moči v sebi in mogla tako heroično izpolnjevati svoj sklep. Hotela se je žrtvovati in zdelo se ji je, da ji ta žrtev ne bo pretežka, a vendar je čutila, da v njenem srcu ni ničesar tega, kar je bilo tedaj, ko jo je Čerin poljubil. Snój pa je bil pri vsi svoji nesreči srečen, dasi se ni dal odmakniti od svojega sklepa in ni hotel privoliti, da bi bila Leonora njegova nevesta, ako ne ozdravi.

»Glej, moje ljubo dekle,« ji je rekel, »kaj bi ti počela s slepim možem. Vse življenje bi bila nesrečna. Breme bi ti bil in nadloga.«

»A jaz se vendar smatram za vezano,« ga je ona prekinila, »in nič me ni strah prihodnosti, tudi če bi ti ne ozdravel.«

(Dalje prihodnja.)

Odgovor na poziv.

G. Milan Plut je nas v nedeljo pozval, naj mu navedemo imena tistih uslužbencev njegovega podjetja, ki jih je brez odpovedi in, kar je glavno, brez plačila odpustil. Prav radi smo mu na razpolago in evu mu promptnih podatkov: G. Fr. Pire je šel res na svojo odpoved, a je moral iskati plačila za svoje delo potom sodišča. G. Vladimir Gertner je bil odpuščen brez odpovedi in mora sedaj tudi potom sodišča iskati plačila za narejene karikature in sliko za reklamni lepak. G. S. Škerlj je imel pogodbo za inserate za 5 let. Tudi to pogodbo je gospod vpraševalec prelomil in bo tudi imel opravka pred sodiščem. Včeraj je bil odpuščen tudi gosp. Gabere, seveda tudi brez odpovedi in tudi — brez plačila. — Sedaj pa primerjajte postopanje »Narodne tiskarne«, ki je je izvolil gosp. Plut kritizirati! Kaj ne, teorija je pač lepša, kakor praksa? No, hvala bogu, da so še na svetu ljudje, ki umejo tudi teorijo spraviti v sklad s prakso!

Za sokolski telovadni odsek v Mostah.

Nedavno tega se je osnoval v Mostah sokolski telovadni odsek, ki se prav lepo razvija, da je upravičeno pričakovati, da se prav skoro razvije v krepkega Sokola. V to pa mu je potreba krepke duševne in gmotne podpore. Zato je hvalevredno, ako se rodoljubi spominjajo tega razvijajočega se društva. Med prvimi, ki so se spomnili sokolskega odseka v Mostah, je vrli ljubljanski rodoljub gosp. Rudolf Bizjak, trgovec z urami v Voloskem, ki je daroval 5 K. Naj bi našel mnogo posnemovalcev.

Vinska letina v tržaški okolici.

S Proseka nam piše prijatelj našega lista: Na Proseku in v Kontovelju so pričeli s trgatvijo v ponedeljek. Kakor vse kaže, bo vino letos boljše kakor lansko leto, ker je grozdje boljše dozorelo in ker ni bilo nobenih vremenskih katastrof. Kljub prejšnjim slabim prognozam, bo vina še precej. Cene moštu so zmerne, povpraševanje po njem je že sedaj izredno živahno. Ni dvomiti, da bo letošnji pridelek imel mnogo kupcev.

Razne stvari.

* **Eksplodizija dinamita.** V Los Angeles v Kaliforniji je eksplodiral v poslopju tamkajšnjega lista »Times« dinamit, kar je povzročilo grozovit požar. Dvajset oseb je bilo ubitih, še več je ranjenih. Večina ponesrečencev so mehaniki. Trdi se, da so nesrečo povzročili organizirani delavci, ker je list sprejemal v službo samo neorganizirane ljudi. Škoda se ceni na pol milijona dolarjev.

* **Turška divjaštva v Macedoniji.** Poroča se, da postopajo Turki v Monastiru in njegovi okolici pri razoroževanju krščanskega prebivalstva uprav divjaško. Ljudi trpinčijo tako, da jih je že več umrlo. Zaprli so tudi nadškofa iz Pelagonije. Ker ni hotel pred vojaškim sodiščem odgovarjati, so mu grozili spalicami. Poposredovanju ruskega konzula so škofa izpustili. Avstro-ogrski, srbski in ruski stražniki so zaprti in se ne smejo pokazati na ulici. V cerkev smejo hoditi samo ženske in otroci. Turki so pretepli dva duhovnika. Hiše beguncev je turško vojaštvo zažgalo.

* **Nov rekord.** Ponesrečeni zrakoplovec Chavez je bil dosegel izmed vseh dosedanjih zrakoplovcev najvišjo višino, to je 2680 m. Zdaj ga je prekosil zrakoplovec Wymmalen. Wymmalen je dosegel višino 2780 metrov, torej je prišel za 100 m višje nego Chavez. Iz višine 2780 m je prišel Wymmalen na zemljo v 13 minutah.

„Akademija“.

Snoči se je vršil v restavraciji pri »Zlati kapljici« redni občni zbor »Akademije«.

Zborovanje je otvoril društveni predsednik dr. Ravnihar.

Poročilo o društvenem delovanju v preteklem poslovnem letu poda tajnik dr. Cerk. Iz njegovega poročila povzamemo sledeče: Odbor »Akademije« se je večkrat posvetoval, kako bi se povzdignila predavanja. Predavalno delo si je »Akademija« delila z »Zvezo izobraževalnih društev«, in sicer tako, da je prevzela »Akademija« predavanja v Ljubljani, »Zveza izobraževalnih društev« pa na deželi. »Akademija« se je trudila, da bi se dvorana za predavanje primerno opremila, pri tem pa je odbor zadel na razne neprilike. »Akademija« je priredila več predavanj, in sicer: v Kranjski gori in Mojstrani sta predavala dr. Tičar in davčni asistent Tomec. V Ljubljani so predavali prof. dr. Heinz, prof. dr. Ilesič, prof. dr. Kučera, cand. med. Mirko Černič, dr. Bogumil Vošnjak, prof. dr. Frangeš in prof. Reischer. Predavanja so bila večinoma prav dobro obiskana.

Dodatno k tajnikovemu poročilu omenja predsednik Simon Gregorčičevo knjižnico in čitalnico. Obisk čitalnice je sicer dovoljen, vendar je pa treba delovati še bolj intenzivno na to, da se pridobi čitalce med delavskimi sloji. Knjižnico bo treba pomnožiti. To se bo zgodilo še v tem poslovnem letu, zlasti še, ker je upati, da se kmalu reši spor med mestno občino in finančno prokuraturo glede upravljanja ustanove pokojnega Ditla. Kakor hitro bo rešen ta spor, dobi »Akademija« 500 K za svojo knjižnico.

Gosp. V. M. Zalar predlaga, naj se čitalnica zapira zvečer ob 8. mesto ob sedmih. To bo gotovo pritegnilo več bralcev v čitalnico, katerih zdaj radi kratko odmerjenega časa ni blizu. Zato naj bi se pa popoldne uro pozneje odprla.

Blagajniško poročilo poda blagajnik prof. Reischer. Dohodkov je bilo 719 K 93 vin. izdatkov 495 K 91 vin.; preostane torej 224 K 02 vin. Ako se k temu prišteje še lanski preostanek v znesku 929 K, tedaj ima »Akademija« ob koncu letošnjega poslovnega leta 1153 K 02 vin. poleg inventarja ki je vreden tudi lepe stotake. Blagajnik se hvaležno spominja denarnih zavodov, ki so podprli društvo z znatnejšimi zneski. Ti zavodi so: Kmetiska posojilnica ljubljanske okolice, posojilnice v Zagorju ob Savi, v Loškem potoku, ter na Vrhniki.

Pregledovalec dr. Švigelj izjavi, da so računske knjige v redu, predlaga blagajniku zahvalo za trud in absolutorij vsemu odboru. — Sprejeto soglasno.

Predsednik dr. Ravnihar se zahvali gori imenovanim zavodom, ter mestni občini ljubljanski za izdatno podporo.

Nato se preide k volitvam. Dr. Ravnihar izjavi, da morebitne izvolitve nikakor ne more sprejeti, ker mu daje predsedstvo v drugem društvu toliko opravila, da bi ne mogel izvrševati dolžnosti, ki jih nalaga predsedstvo »Akademije«.

Prof. Breznik predlaga, da se voli za predsednika prof. Reischer. — Soglasno sprejeto.

Za odbornike so bili soglasno izvoljeni gospodje: dr. Stojce, dr. Mole, dr. Cerk, dr. Demšar, dr. Šlebinger, prof. Breznik, dr. Grošelj, dr. Lavrenčič Jos., urednik V. M. Zalar; za namestnike: dr. Simon Dolar, prof. Lončar, prof. Merhar; za pregledovalce računov: dr. Švigelj, dr. Ravnihar, dr. Tičar.

Najnovejše vesti.

Dementi o demonstracijah proti Aehrenthalu v Sofiji.

B. — Sofija, 4. oktobra. Uradno se dementirajo vesti, češ, da je prebivalstvo Sofije nasprotno in ogorčeno nad Avstrijo, oziroma nad avstrijskim zunanjim ministrom grofom Aehrenthalom. Tudi ni resnica, da je tukajšnje časopisje zahtevalo in pismo proti Avstriji in da je morala policija radi velikega ogorčenja prebivalstva stražiti avstrijske poslanštvo.

Hrvaški odposlanci v delegaciji.

B. — Zagreb, 4. oktobra. Včeraj dopoldne ob pol 11. so imeli hrvaški delegati v ogrski državni zbor konferenco. Navzočih je bilo 25. Določili so se delegati za delegacije. Iz magnatske zbornice je bil izvoljen za delegate grof Kulmer, za njegovega namestnika pa sekejski šef Havrak. Iz poslanske zbornice so bili izvoljeni za delegate Tuškan, Nikolić in Babić-Gjalski, za namestnika pa Kršković.

Obsedno stanje.

F. — Solun, 4. oktobra. Čez Jernice in okolico je razglašeno obsedno stanje.

Ponesrečene klerikalne demonstracije na Španskem.

S. — Madrid, 4. oktobra. Po uradnih poročilih so se nedeljske klerikalne demonstracije proti vladi skoraj povsod ponesrečile. Klerikalci so pričakovali na tisoče udeležencev, bili pa so v svojih upih jako razočarani. V nekaterih krajih je prišlo med klerikalci in radikali do manjših prask in spopadov.

Kolera.

B. — Carigrad, 4. oktobra. Od nedelje opoldne do večer zvečer so umrle za kolero v Carigradu 3 osebe, nanovo pa je obolelo na kolerasumljivih znakih 6 oseb.

B. — Budimpešta, 4. oktobra. Kakor poroča uradno obvestilo notranjega ministrstva, je v nedeljo obolelo na Ogrskem vsega skupaj 9 oseb na kolero, ena oseba pa je umrla. Včeraj je obolelo na kolerasumljivih znakih ena oseba, dočim jih je umrlo za kolero 6 oseb.

B. — Rim, 4. oktobra. V zadnjih 24. urah je zbolelo v Neopolju za kolero 8 oseb, 5 oseb pa je umrlo. V provinci Neapolj je obolelo za kolero 17 oseb in 8 oseb je postalo žrtev te bolezni. V drugih provincinah je obolelo za kolero ena oseba, en bolnik pa je umrl.

Rumunsko - turška pogodba.

S. — Carigrad, 4. oktobra. Namestnik avstrijskega poslanika v Carigradu Otto je imel z velikim vezirjem Hakki - pašo poldrugo uro trajajoč pogovor radi rumunsko - turške pogodbe.

S. — Carigrad, 4. oktobra. Včeraj je imel ministrski svet sejo, v kateri se je bavil z rumunsko - turško pogodbo in pa z intervencijo Avstrije in avstrijskega zunanjega ministra grofa Aehrenthala in Otta v zvezi te pogodbe.

Odpuščeni delavci.

S. — New York, 4. oktobra. Tukajšnji delodajalci stavbnega obrta so izključili od dela 40.000 oseb.

Za kratek čas.

— Ti si lep prijatelj! Zadnjič je bila premijera nove igre tvojega najboljšega prijatelja in tebe ni bilo v gledališču.

— Veš, tisti dan sem bil že pri enem pogrebu...

Izdajatelj in odgovorni urednik:
Rasto Pustotomleček.

Borzna poročila.

Dunaj, 4. oktobra. Neugodne denarne razmere in naznanjeno zvišanje diskonta pri avstro-ogrski banki so vplivale na včerajšno borzo retarajujoče ter so pritisnile na kurze kulturnih papirjev. V šranku je bilo razpoloženje živahnejše ter so zlasti pridobile orožarske akcije ter akcije ogrske agrarne banke, 3 % prioritete južne železnice so bile slabe. Ponujalo se je zlasti tudi akcije bodenkreditnega zavoda. Rente so bile 5 do 10 vinarjev cenejše. Borza je končala brez vsakega razpoloženja.

Ljubljanska

„Kreditna banka v Ljubljani“.

Uradni kurzi današnje borze 3. oktobra 1910.

Obveznostni papirji.	Denarni	Blagovni
4% majeva renta	93-15	93-35
4-2% srebrna renta	97-10	97-30
4% avstr. krona renta	93-15	93-35
4% ogr.	91-70	91-90
4% kranjsko deželno posojilo	96—	97—
4% k. o. češke dež. banke	94—	95—

Srednje.

Srečke iz l. 1860 1/2	226—	232—
„ „ 1864	322—	328—
„ tiske	156-25	162-25
„ zemeljske I. izdaje	298-50	304-50
„ „ II.	279-25	285-25
„ ogrske hipotečne	249-25	255-25
„ dun. komunalne	529-50	539-50
„ avstr. kreditne	519-75	529-75
„ ljubljanske	89-75	95-75
„ avstr. rdeč. križa	62-25	66-25
„ ogr.	38-50	42-50
„ bazilika	28-60	32-60
„ turške	257—	260—

Debitno.

Ljubljanske kreditne banke	444—	446—
Avstr. kreditnega zavoda	665—	666—
Dunajske bančne družbe	559—	560—
Južne železnice	117—	118—
Državne železnice	761-75	762-75
Alpine-Montan	768-50	769-50
Češke sladkorne družbe	267—	271—
Živnostenske banke	273—	274—

Valute.

Cekini	11-37	11-40
Marke	117-60	117-80
Franki	95-32 1/2	95-62 1/2
Lire	94-60	94-80
Rubliji	254-50	255-25

Žitne cene v Budimpešti.

Dne 3. oktobra 1910.

Termin.

Pšenica za oktober 1910	za 50 kg	10 10
Pšenica za april 1911	za 50 kg	10 37
Rž za oktober 1910	za 50 kg	7 38
Koruzna za maj 1911	za 50 kg	5 56
Oves za oktober 1910	za 50 kg	8—

Efektiv.

neizpremenjeno.

Kupujte večerno izdajo „Slovenskega Naroda“.

Anton Šarc

Ljubljana, Šelenburgova ulica št. 5,
na vogalu Karlovo ulice (nasproti glavne pošte)

znano najboljšo perilo

najcenejši nakup

182

oprem za neveste.

Le nekaj dni!

Dvorana v „Unionu“.

The Royal Bio Co.

Iz lovske razstave na Dunaju.

**Njega Veličanstvo cesar Franc
Jožef I. na lovu na divje koze.**

Razne prevode

iz nemščine v slovenščino
cirkularjev, pisem in drugih tiskovih
oskrbi: **ceno** v tej stroki izvešča
aradnik.

Naslov v upravnistvu „Slov.
Naroda“

Prešernove slike

prodaja in pošilja po poštenu povzetju
Iv. Bonač v Ljubljani.

Cena slik 5 kron. 2073

„Trgovsko-obrtna banka v Ljubljani“

registrirana zadruga z omejenim jamstvom

Uradni prostori: Šelenburgova ulica št. 7, nasproti glavne pošte.

Sprejema vloge na knjižice ter jih obrestuje od dne vloge do dne dviga po 4 1/2%; rentni davek plačuje zadruga sama. — Sprejema vloge na tekoči račun; na zahtevo dobi stranka čekovno knjižico. — Daje posojila na najrazličnejše načine. — **Revotam menjalnica:** zamenja tuj denar, prodaja vsakovrstne vrednostne papirje, srečke itd. Nakazila v Ameriko. — **Eskomptira** trgovske menice. — **Preskrbuje** vnovčenje menic, nakaznic, dokumentov itd. na vsa tu- in inozemska tržišča. — Izdaja nakaznice.

Vsa pojasnila se dobe bodisi ustmeno ali pismeno v zadrugi pisarni.

Uradne ure vsak dan dopoldne od 9. do 12., popoldne od 3. do 5.

Ustanovljena leta 1882.

23

Kmetska posojilnica ljubljanske okolice

registrirana zadruga z omejenim jamstvom

v lastnem zadrugnem domu v Ljubljani na Dunajski cesti št. 18
je imela koncem leta 1909 denarnega prometa K 83.116.121-11
upravnega premoženja K 20.775.510-59

obrestuje hranilne vloge po 4 1/2%

brez vsakega odbitka rentnega daveka, katerega plačuje posojilnica sama za vložnike.

Sprejema tudi vloge na tekoči račun v zvezi s čekovnim prometom in jih obrestuje od dne vloge do dne dviga.

Stanje hranilnih vlog nad K 20.000.000

Posojuje na zemljišča po 5% z 1% na amortizacijo ali pa po 5% brez amortizacije; na menice po 6%.

Posojilnica sprejema tudi vsak drugi načrt glede amortizovanja dolga.

URADNE URE: vsak dan od 8.—12. in od 3.—4. izven nedelj in praznikov.

Telefon št. 185.

Poštna hranilnica račun št. 628.405.

Usojam si vljudno opozoriti, da sem prevzel

9

glavno zastopstvo „Prve Češke“ življenske zavarovalnice,
najcenejši zavod na kontinentu.

Nadalje opozarjam, da preskrbujem kulantno

vsakovrstna posojila in kredite

kakor: trgovske, stavbne, hipotekarne, uradniške in menične kredite

Leo Franke, Ljubljana, Kongresni trg 6, I. nadstr.

LJUBLJANSKA KREDITNA BANKA V LJUBLJANI.

Stritarjeva ulica šte. 2.

priporoča promese na
Dunajske komunalne srečke à

K 18—

Žrebanje
2. novembra.

Glavni dobitnik K 300.000.

Sprejema vloge na knjižice in tekoči račun ter jih obrestuje po čistih 4 1/2%

Dolžnost

vsakega Slovenca je,
da sklene zavarovalno
pogodbo bodisi za
življenje, ali pa proti
požaru le pri slovanski
banki „SLAVIJA“.

Podpirajmo torej
domačo slovansko za-
vod, da more nalogo,
ki si jo je stavil, iz-
polniti v najširšem ob-
segu.

„SLAVIJA“ vzajemno zavarovalna banka v Pragi

je največji slovanski zavarovalni zavod v Avstriji.

∴ Ogromni rezervni fond K 48.812.797— jamči za popolno varnost. ∴

Banka „SLAVIJA“

ima posebno ugodne in prikladne načine za zavarovanje življenja.

Banka „SLAVIJA“

razpolaga z najcenejšimi ceniki za preskrbljenje za starost, za slučaj smrti roditeljev, za doto otrokom.

Banka „SLAVIJA“

razdeljuje ves čist dobiček svojim članom.

Banka „SLAVIJA“

je res slovanska zavarovalnica z vseskozi slovansko-narodno upravo.

Banka „SLAVIJA“

gumno podpira narodna društva, organizacije in prispeva k narodnim dobrodelnim namenom.

Banka „SLAVIJA“

stremi za izboljšanjem in osamosvojitvijo narodnega gospodarstva.

Vsa pojasnila daje drage volje

1

generalni zastop banko „Slavije“ v Ljubljani.

Zaplenjeni

∴ Največji, najvarnejši
slovenski denarni zavod.

Mestna hranilnica ljubljanska

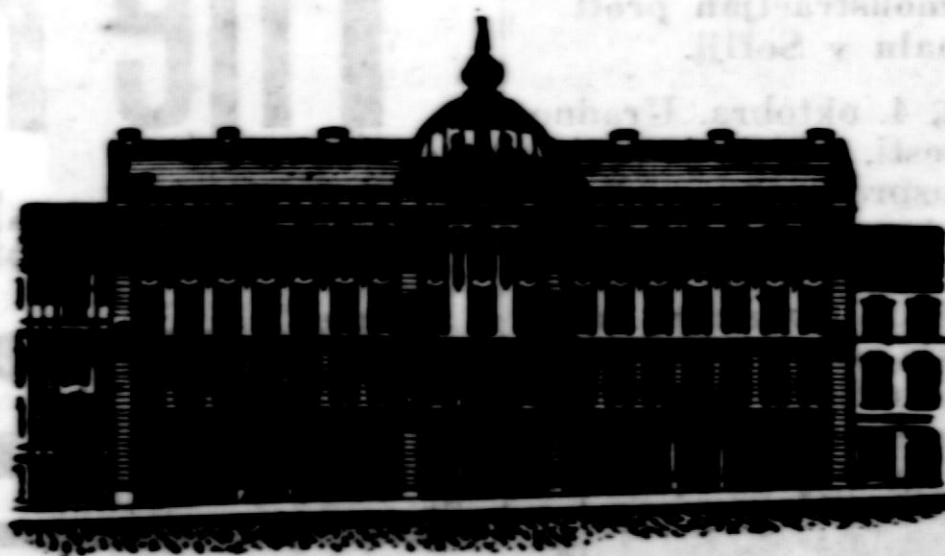
LJUBLJANA, Prešernova ulica šte. 3.

∴ Največji, najvarnejši
slovenski denarni zavod.

Denarni promet do 31. decembra 1900 nad 518 milijonov kron.

Obstoječih vlog nad 38 milijonov kron.

Za varnost vložnega denarja jamči zraven
rezervnega zaklada še mestna občina
ljubljanska z vsem premoženjem in z vse
svoje močjo. Izguba vložnega denarja je
nemogoča, ker je po pravilih te hranilnice,
potrjenih po c. kr. deželni vladi, izključena
vsaka spekulacija z vloženim denarjem.
Vloge se sprejemajo vsak dan in se obrestujejo
po 4 1/2% brez odbitka; nevzdržane obresti se
pripisujejo vsakega pol leta h kapitalu. Sprejema

Rezervni zaklad nad 1 milijon kron.

vložne knjižice drugih denarnih zavodov kot gotov
denar.

Posojila na zemljišča po 5%, obresti in proti
amortizaciji po najmanj 1/4% na leto. Daje po-
sojila na menice in vrednostne papirje.

Za varčevanje ima vpeljane lične domače
hranilnice, v podpiranje slovenskih trgovcev
in obrtnikov pa kreditno društvo.

4